

Vesna Kumer, Andreja Markovič, Maja Šebjanič Oražem, Mojca Smolej, Irena Hodnik, Črt Močivnik

SLOVENŠČINA V OBLAKU

Rešitve nalog iz samostojnega delovnega zvezka za slovenščino v 7. razredu osnovne šole

KNJIŽNI IN NEKNJIŽNI JEZIK

7

Slovenski jezik

- luč miru, (jami) Betlehemu, (vsem) svetu, mir, prostovoljne prispevke, otrokom in mladostnikom
- Tabornica Petra Ana je svetovala, naj najprej poiščemo prostor in odmaknemo stvari, ki bi se lahko zažgale.
Potem skopljemo luknjo, da veter ne bo nagajal ognju.
Nato naberemo palice/veje za ogenj.
Na posnetku tudi vidimo, da moramo okoli luknje postaviti kamne.
 - Najprej postavimo pokonci dve palici.
Potem naravnamo šotorki in ju na vsaki strani zabijemo s klini.
Nazadnje šotorki napnemo z napenjalnimi vozli.
 - Učijo se preživetja v naravi. ✓
Večino dejavnosti počnejo zunaj. ✓
Zunaj se zabavajo, tudi če je mrzlo. ✓
- Prvi trije govorci se pogovarjajo o tem, katera pot je prava. Druge tri govorke se pogovarjajo o pripravi programa in kuhanju.
Ne. Po njihovem jeziku in besedah.
Iz Koroške in iz Idrije.
- posnetek je radijska novica.
 - posnetek je televizijski prispevek.
 - posnetek je pogovor med vrstniki.
-

1. POSNETEK	
Kdo so govorci?	radijski voditelj
Ali besedilo berejo ali prosto govorijo?	bere
Ali uporabljajo knjižni ali neknjižni jezik?	knjižni

2. POSNETEK	
Kdo so govorci?	novinarka, taborniki, vodnik
Ali besedilo berejo ali prosto govorijo?	prosto govorijo
Ali uporabljajo knjižni ali neknjižni jezik?	novinarka knjižni, taborniki in vodnik neknjižni

3. POSNETEK	
Kdo so govorci?	mladi
Ali besedilo berejo ali prosto govorijo?	prosto govorijo
Ali uporabljajo knjižni ali neknjižni jezik?	neknjižni

- neknjižnem
 - knjižni
 - knjižnem
 - knjižnem
 - neknjižni
 - knjižnem
 - knjižnem

8.

1. SPOROČILO	
sporočevalec	Jana Blatnik Kranjc
naslovnik	učitelj/vaditelj/trener/ inštruktor ...
namen	sporočiti učitelju/ učiteljici, da bo učenka po gledališki predstavi ostala v Ljubljani, kjer jo bo pred gledališčem počakala babica
jezik (knjižni/neknjižni)	knjižni

2. SPOROČILO	
sporočevalec	mobilni operater
naslovnik	uporabnik
namen	obvestiti uporabnika o načinu posredovanja odgovora na prošnjo
jezik (knjižni/neknjižni)	knjižni

3. SPOROČILO	
sporočevalec	Naj in Pia
naslovnik	Pia in Naj
namen	obvestiti, da pride domov pozno
jezik (knjižni/neknjižni)	neknjižni

- pupa, dečva
 - fantina, pubec
 - kariola, šajtrga, tolige
 - čompe, podzemljica

Besedna zveza

- 2 – nevihtni oblaki
 - 3 – biti z glavo v oblakih
 - 1 – lepi oblaki

Da se ukvarja s stvarmi, ki niso izvedljive.
Kakšen?	Čigav?	Kateri?
lastnostni	svojljni	vrstni
- volk; zelo lačen
 - mravlja; zelo priden (delaven, marljiv)
 - muha; zelo siten
 - miš; zelo tih
 - osel; zelo trmast
 - pes; zelo zvest
- delaven/marljiv/priden; zelo priden
 - zvit; zelo zvit
 - počasen; zelo počasen
 - zdrav; zelo zdrav
 - reven; zelo reven

5. a) brez dela
b) srečo
c) nesrečo
č) je naredil, kot je obljubil
d) ukanil
e) začel delati
6. 2, 3, 1
Preneseni pomen besedne zveze.
Npr.:
1 – Glavo tiščiš v pesek, če nočeš videti neprijetne
resnice ali se sprijazniti z njo.
2 – Zatiskaš si ušesa, če nočeš česa slišati.
3 – Z glavo skozi zid rineš, če hočeš izsiliti oz. doseči
nemogoče.
8. a) sem potegnil/sva potegnili/smo potegnili ...
b) drži
c) sediš/sedita/sedite
č) hodite
d) se je odvalil
9. a) na prostem/v naravi
b) zelo jokal
c) zelo majhna
č) se ni uresničil/propadel
d) popolnoma nepričakovano
e) naenkrat/nepričakovano
10. a) zelje
b) jajcu
c) kruhom
č) kislo jabolko
d) koruzo
11. a) vrgel puško v koruzo
b) s trebuhom za kruhom
c) išče dlako v jajcu
č) ugriznete v kislo jabolko
d) si ne hodita v zelje
12. 2 MODRO, 3 BELA, 4 ZELENA, 5 ČRNO, 6 ZLATA, 7 RDEČI
13. č, a, c, e, b, d
c
e, a, b, c, d, č
14. O tem, da je bil najboljši Britanec.
O tem, da je znani nogometaš prenehal igrati
nogomet.
O tem, da je naš najboljši smučarski skakalec izboljšal
svoj rezultat in zmagal.
O tem, da je Mednarodni olimpijski komite dovolil/
omogočil ruskim atletom tekmovanje.

3. č, e, a, d, b, c
4. a) Cene so se zelo dvignile.
b) Se ukvarja s stvarmi, premišlja o stvareh, ki
niso izvedljive, zelo odmaknjene od stvarnega,
konkretnega življenja.
c) Položaj podjetja postaja zelo neugoden.
Da.
5. geslom, razlage, pomenov
7. a) Dva. Po (arabskih) številih/številih 1. in 2.
b) Knjiga, v kateri so besede razvrščene po abecedi
in pojasnjene.
c) besedni zaklad
8. a) gasilski: nanašajoč se na gasilce
gasilen: ki je za gašenje
b) osvojiti: z bojem spraviti tuje ozemlje pod svojo
oblast/priti v težko dostopen kraj/pridobiti si
naklonjenost, ljubezen koga
usvojiti: sprejeti kaj tujega in narediti za svoje/
naučiti, priučiti se
c) trenirka: športno oblačilo iz hlač in jope
trenerka: ženska oblika od trener
9. balerinke – lahko žensko obuvalo, običajno z nizko
peto
pajkice – tesno se prilegajoče dolge hlače iz
raztegljivega materiala
heker – kdor vdira v tuje računalniške sisteme
afna – človek z nenaravno, izumetničeno zunanjostjo
ali vedenjem/znak v obliki obkrožene črke a, ki v
naslovu elektronske pošte ločuje ime prejemnika od
imena domene
Te besede so razložene v *Slovarju novejšega besedja*.
Pomenov teh besed ni v *SSKJ*, ker so noveše/prevzete
iz tujih jezikov v zadnjem času.
10. Iz *Slovenskega pravopisa*.
NE
11. imena, svojilne, prebivalci, prebivalke, pika
12. a) Maticov Matičev
b) Mitjatu Mitji
c) očita očija
č) Maj maj
d) v Jesenicah na Jesenicah
e) rdeča kapica Rdeča kapica
sneguljčica Sneguljčica
13. a) Krčani, Krčanke
b) Blejci, Blejčani
c) Slovenj(e)gradčani
15. Sloveniji, Luksemburgu, Slovenka, Anglež, slovensko,
angleško, Dolenjskem, Novega mesta, slovenske,
Mursko Soboto, Novo Gorico, Maribor, Primorskem
16. Šmarje pri Jelšah
Ambrož pod Krvavcem
Velika Loka
Bohinjska Bela
Stari trg ob Kolpi
Most na Soči

Jezikovni priročniki

1. Iz *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*.
2. a) ✓
c) ✓
č) ✓
e) ✓
f) ✓

17. Najmlajši člani našega gasilskega društva smo v minulem letu pridno obiskovali gasilski krožek in vaje. Uspešni smo bili tudi na tekmovanju, zato nam je društvo omogočilo tridnevno taborjenje ob Kolpi, natančneje v vasi Fara. Na tabor smo se prijavili vsi, bilo nas je dvaindvajset, in nestrpno smo čakali dan odhoda, 22. avgust. Izpred gasilskega doma smo se odpeljali ob 12. uri. Peljali smo se skozi vasi Laze, Vrt, Žaga in Slavski Laz. Naslednji dan smo šli na pohod po gozdu. Spremljal nas je lovec Franc Volf. Obiskali smo tudi lovski dom v vasi Banja Loka.
18. Prostovoljno gasilsko društvo Nova Gorica
Košarkarski klub Škofja Loka
Slovensko mladinsko gledališče
Narodna in univerzitetna knjižnica
19. a) Moj materni jezik je slovenščina, v šoli pa se učim angleščino in nemščino.
b) Za domače branje moram prebrati knjigo Toneta Partljiča Hotel sem prijete sonce.
c) Tekmovanje Slovenščina ima dolg jezik organizira Slavistično društvo Slovenije.
č) V vseh državah Evropske unije ne moreš plačevati z evri.
d) Najvišji vrh slovenskih gora Triglav leži v Julijskih Alpah.
e) Mama speče potico dvakrat na leto: za božič in veliko noč.
f) V šoli smo za Prešernov dan organizirali koncert slovenskih ljudskih pesmi.
g) Največ Nobelovih nagrad so dobili Američani.
h) Regijski park Škocjanske jame leži v bližini Divače. Skozi jame teče reka Reka. Organizacija Unesco/ UNESCO jih je vključila na seznam svetovne dediščine.
20. a) Pred kratkim so posneli film, ki govori o zgodovini taborništvu.
b) Snemali so jih, ko so pripravljali ogenj in postavljali bivak.
c) Taborniki pogosto hodijo v naravo, se kaj novega naučijo in srečujejo prijatelje.
č) Radi se udeležujejo taborov in zimovanj, ker se tam igrajo različne igre.
d) Vodniki želijo mlade naučiti, da bi bili čim bolj samostojni.
e) Že v mladosti se naučijo sodelovati, pomagati, negovati prijateljstvo in spoštovati naravo.
f) Skavti in taborniki so v parlament prinesli luč miru, nato so jo razdeljevali ljudem na ulici in zbirali prostovoljne prispevke.
21. a) „S Katjo sva bili v kinu,“ mi je rekla Tina.
Tina mi je rekla, da sta bili s Katjo v kinu.
b) Natakarski nas je vprašal: „Ali ste se že odločili?“
Natakarski nas je vprašal, ali smo se že odločili.
c) „Ne klepetajte med poukom!“ je glasno zavpil učitelj.
Učitelj je glasno zavpil, (da) naj ne klepetamo med poukom.
č) „Kdaj prideš na obisk?“ me je vprašala teta.
Teta me je vprašala, kdaj pridem na obisk.
22. a) detku dedku
čounom čolnom
b) Pretstavnik Predstavnik
raunateljsem ravnateljsem
c) najbolša najboljša
prijateljica prijateljica
doutgo dolgo
č) Kdaj Kdaj
živet živet
Prešern Prešeren
d) sosed sosed
devedeseti devetdeseti
rojsni rojstni
e) Stricev Stričev
auto avto
25. Avtomatska lektorica ni prepoznala vseh napak (ni prepoznala *pred vsem*).
a) V bistvu se starši premalo ukvarjajo z otroki.
b) Nekaj ljudi te čaka pred vrati.
c) S prijatelji si pošiljamo predvsem sporočila.